

Thema 2

Praten en luisteren

BESTE OUDERS EN VERZORGERS

Dit is het ouderblad bij het leefstijlwerkboek voor groep 3. Leefstijl is een programma dat kinderen in het basis- en voortgezet onderwijs helpt sociaal emotionele vaardigheden te ontwikkelen.

De leefstijllessen zijn erop gericht om kinderen vaardigheden te leren die in de samenleving onmisbaar zijn. Denk bijvoorbeeld aan samen spelen, samenwerken, praten en luisteren, rekening houden met elkaar, gevoelens uiten, omgaan met verschillen, conflicten oplossen, opkomen voor jezelf en doordachte beslissingen nemen.

Het leefstijlprogramma is opgebouwd uit de volgende zes thema's.

- **Thema 1** De groep? Dat zijn wij!
- **Thema 2** Praten en luisteren
- **Thema 3** Ken je dat gevoel?
- **Thema 4** Ik vertrouw op mij!
- **Thema 5** Allemaal anders, iedereen gelijk
- **Thema 6** Lekker gezond

Ieder thema bestaat uit vier lessen. Alle groepen werken tegelijkertijd aan hetzelfde thema, waarbij in ieder leerjaar uiteraard andere accenten worden gelegd. Geen enkele leefstijlles is hetzelfde. Kinderen doen samen spelletjes, luisteren naar verhalen, spelen toneel, bespreken onderwerpen in groepjes of met de hele klas, en maken opdrachten in een werkboek. Op dit ouderblad staan thuisopdrachten die u samen met uw kind kunt maken of waar u samen over kunt praten.

OVERZICHT VAN DE LESSEN

Praten en luisteren

Dit thema gaat over communicatie: over praten, luisteren en stil zijn. Allemaal vaardigheden die kinderen gaandeweg leren. Volwassenen kunnen daarin het goede voorbeeld geven. Zo leert uw kind dat vragen stellen en luisteren net zo leuk kan zijn als zelf iets vertellen.

Les 1 - Wat hoor jij?

Deze les gaat over luisteren. Op welke manier luister je goed en hoe kun je een ander laten merken dat je goed luistert? Ook ervaren kinderen dat de manier waarop iets gezegd wordt van invloed is op je luisterhouding.

Les 2 - Vraag maar raak

Kinderen bedenken wat voor soort vragen ze allemaal stellen: thuis, op school of aan vrienden. Vragen ze hulp, willen ze iets lenen? Of willen ze iets weten en vragen ze om informatie? En hoe stel je een vraag op een vriendelijke manier?

Les 3 - Vertel 't maar!

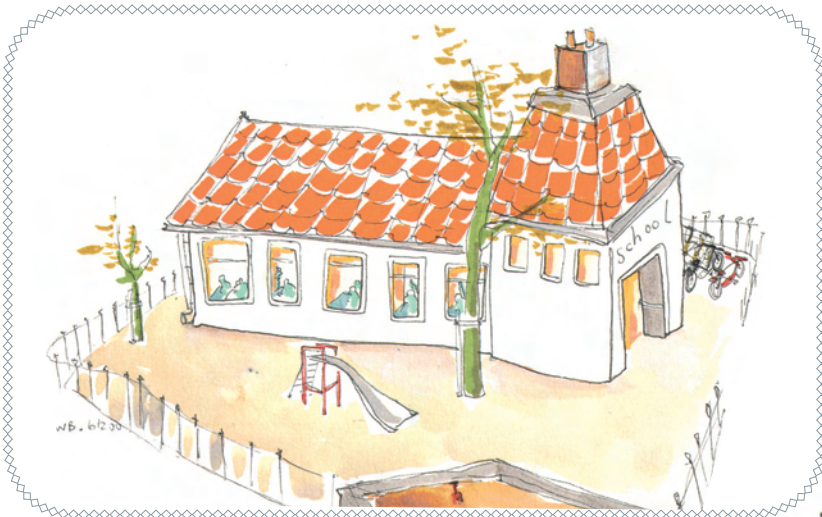
In deze les vertellen kinderen een verhaal aan de hand van plaatjes. Om het verhaal tot leven te brengen, verzinnen ze er geluiden en bewegingen bij. Wie dat wil, mag het verhaal presenteren aan de groep.

Les 4 - Ik kan alles beter!

Over opscheppen. Kinderen denken na over het verschil tussen opscheppen en vertellen waar je goed in bent. Ze bedenken waarom het vervelend is als iemand opschept en hoe ze hierop kunnen reageren.

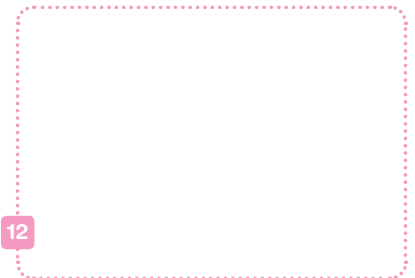
Welke vragen stel je?

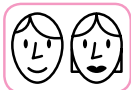
Op school heb je bedacht wat voor soort vragen je allemaal stelt: thuis, op school of aan vrienden. Welke vragen stellen jullie thuis aan elkaar? Wat vraag jij? Wat vragen je ouders aan jou?

Vertel 't maar

Vertel thuis het verhaal dat je samen met je klasgenootjes hebt verzonnen.

VERTELLEN, OVERDRIJVEN EN OPSCHEPPEN

Om contact te maken met een ander is het belangrijk dat je kunt vertellen wat je denkt, voelt of beleefd hebt. Soms is het leuk om je belevenissen een beetje te overdrijven. Maar als het opscheppen wordt, kan het ergerlijk zijn.

En toen ..., en toen ..., en toen ... Jonge kinderen hebben vaak nog moeite om hun verhaal in een logische volgorde te vertellen. Ze springen van de hak op de tak of vergeten bepaalde dingen te vertellen die voor de luisteraar nodig zijn om het verhaal goed te kunnen volgen.

... heb ik de band geplakt!

Ook hebben kinderen vaak de neiging een beetje te overdrijven. Ze hebben een levendige fantasie, waardoor ze er gemakkelijk iets bij verzinnen en hun verhaal groter maken dan het in werkelijkheid is. Dat soort overdrijven is geen jokken of het bewust verdraaien van de feiten. Kinderen springen gewoon makkelijk heen en weer tussen fantasie en werkelijkheid. Een kind dat bij het banden plakken de bandenlichter en het plakkertje aangegeven heeft, heeft al snel het idee dat het de hele klus heeft geklaard - en zal dat dan ook vol trots zo vertellen.

Wat een opschepper ...

Een kind dat opscheept, geeft een ander het gevoel dat het minder is en dat kan leiden tot onzekerheid, ergernis of boosheid. De opschepper zelf loopt bovendien het risico alleen te komen staan. Andere kinderen gaan hem uit de weg, omdat ze geen trek hebben in al die opschepperige verhalen. Voor kinderen van deze leeftijd is het nog lastig om te begrijpen wat het verschil is tussen 'opscheppen' en 'zeggen waar je goed in bent'. Het kan best gebeuren dat een kind vertelt waar het goed in is, en dat een ander kind vindt dat het opscheept, of andersom. Maak in dat geval duidelijk hoe deze dingen verschillen.

A. Opscheppen

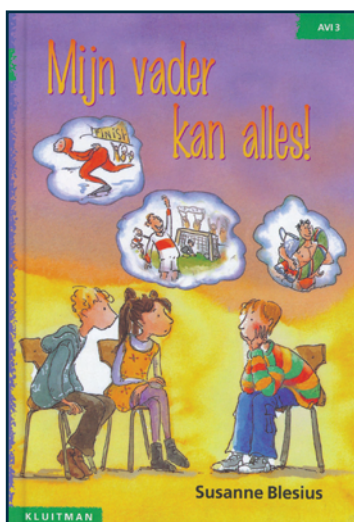
Bij opscheppen overdrijf je je eigen prestaties en maak je vaak een vergelijking die ten koste gaat van anderen. Je zegt dat je iets beter of mooier kunt, of dat je sterker of sneller bent dan een ander.

B. Vertellen waar je goed in bent

Als je vertelt waar je goed in bent, blijf je bij jezelf. Jij kunt hard rennen of mooi tekenen. Dit kan bijdragen aan een positief zelfbeeld en geeft zelfvertrouwen, zonder dat je beter voordoet dan een ander.

BOEKENTIP

MIJN VADER KAN ALLES!

Door Susanne Blesius, met tekeningen van Els van Egeraat.

'Hé Tom', zegt Kim. 'Werkt je vader echt bij de brandweer? Je hebt nooit iets over hem verteld. Waarom niet?' 'Nou, gewoon.' Tom kijkt vlug de andere kant op.

Toen Tom nog een baby was, heeft zijn vader hem en zijn moeder verlaten. Tom en zijn moeder zijn altijd met z'n tweetjes gebleven. Wanneer hij merkt dat zijn klasgenootjes wél allemaal een vader hebben, doet hij tijdens een kring-gesprek alsof hij een vader heeft, die van alles kan, sterk is en bij de brandweer werkt. Kim, het vriendinnetje van Tom, komt er echter al snel achter dat alles verzonnen is en wordt erg boos.

Over een jongetje dat erg opscheept, waardoor hij zichzelf in lastige situaties brengt.